

Torsdagen den 13 januari

Kl. 14.00

*Meddelande om
interpellations svar***§ 1 Meddelande om interpellations svar***1976/77:55 om åtgärder för att hindra kapitalexport och industriutflyttning*

Herr industriministern ÅSLING:

Herr talman! Jag har att anmäla att jag på grund av andra arbetsuppgifter inte har möjlighet att inom föreskriven tid besvara interpellationen 55 av herr Hermansson utan kommer att göra det vid en senare tidpunkt efter samråd med herr Hermansson.

§ 2 Föredrogs och hänvisades

Motioner

1976/77:45–49 till konstitutionsutskottet

1976/77:50–52 till finansutskottet

1976/77:53 och 54 till skatteutskottet

1976/77:55 till lagutskottet

1976/77:56 och 57 till utrikesutskottet

1976/77:58–60 till försvarsutskottet

1976/77:61 till socialförsäkringsutskottet

1976/77:62 till socialutskottet

1976/77:63 till trafikutskottet

1976/77:64–66 till näringsutskottet

1976/77:67 till arbetsmarknadsutskottet

1976/77:68 till kulturutskottet

1976/77:69 till civilutskottet

§ 3 Föredrogs och bifölls interpellationsframställningarna

1976/77:68–71.

§ 4 Herr talmannen meddelade att propositionerna nr 100 och 101 skulle sättas sist på morgondagens föredragningslista.

§ 5 Anmälades och bordlades

Motioner

1976/77:70 av herr *Bergman* med anledning av propositionen 1975/76:187 om kommunal demokrati, ny kommunallag m. m.

1976/77:71 av herr *Fiskesjö* om ytterligare bestämmelser om folkomröstning

- 1976/77:72 av herr *Johansson* i Trollhättan *m. fl.* om presstöd till tidningar på främmande språk
- 1976/77:73 av herrar *Torwald* och *Bengtsson* i Göteborg om förbud mot utdelning av valsedlar i anslutning till vallokal, m. m.
- 1976/77:74 av herr *Torwald m. fl.* om biträde vid poströstning på vårdinrättning
- 1976/77:75 av herr *Wachtmeister* i Staffanstorp om ändrade tider för öppethållande av vallokal
- 1976/77:76 av herr *Wåågg m. fl.* om den ekonomiska redovisningen vid kommunala verk
- 1976/77:77 av herr *Hjorth* om en sedel av valören 500 kronor
- 1976/77:78 av herr *Werner m. fl.* om begränsningar av svenska investeringar utomlands
- 1976/77:79 av herrar *Andersson* i Örebro och *Petersson* i Röstånga om avdragsrätt vid beskattningen för matkostnad för blinda ledarhund
- 1976/77:80 av herrar *Fågelsbo* och *Börjesson* i Falköping om slopande av beskattningen av fritt bränsle från egen fastighet
- 1976/77:81 av herrar *Johansson* i Skärstad och *Magnusson* i Nennesholm om slopande av beskattningen av fritt bränsle från egen fastighet
- 1976/77:82 av herr *Johnsson* i Malmö *m. fl.* om beskattningen av fonderade medel inom radhussamfällighet
- 1976/77:83 av herr *Jonasson* om slopande av beskattningen av fritt bränsle från egen fastighet
- 1976/77:84 av herr *Leuchovius m. fl.* om slopande av beskattningen av fritt bränsle från egen fastighet
- 1976/77:85 av herr *Olsson* i Edane *m. fl.* om skattefrihet för invalidfordon
- 1976/77:86 av herr *Werner m. fl.* om en genomgripande skattereform, m. m.
- 1976/77:87 av herr *Gahrton* om brottsbalkens regler om obehörig befattning med hemlig uppgift
- 1976/77:88 av herr *Nilsson* i Östersund *m. fl.* om nedläggningen av allmänna häktet i Östersund
- 1976/77:89 av herr *Werner m. fl.* om upphävande av lagen om tillfälligt omhändertagande
- 1976/77:90 av herr *Börjesson* i Falköping om ändring av reglerna för utfärdande av intyg rörande näringsverksamheten vid ansökan om företagsinteckning
- 1976/77:91 av herr *Nilsson* i Agnäs om gengasdrift
- 1976/77:92 av herr *Petersson* i Röstånga om indexreglering av de värnpliktigas ekonomiska ersättningar
- 1976/77:93 av herr *Wåågg m. fl.* om avgift för buller från militärt flygplan
- 1976/77:94 av herr *Olsson* i Timrå *m. fl.* om översyn av bestämmelserna om ersättning för sjukhusvård för pensionärer
- 1976/77:95 av herr *Persson* i Karlstad *m. fl.* om vidgad rätt till hemmakeförsäkring i vissa fall
- 1976/77:96 av herr *Persson* i Karlstad *m. fl.* om vidgad rätt till delpension

- 1976/77:97 av herr *Werner m. fl.* om förbättrad tilläggs pension för låg-
inkomsttagare
- 1976/77:98 av herr *Karl Bengtsson* i Varberg om ökade möjligheter till
förlossningsvård utanför det egna sjukvårdsområdet
- 1976/77:99 av fru *Hansson m. fl.* om lättbegriplig information till sjuk-
huspatient angående dennes sjukdomsbild
- 1976/77:100 av herr *Nilsson* i Agnäs om utredning rörande fjällsäkerheten
- 1976/77:101 av herr *Olsson* i Edane *m. fl.* om höjt anslag till Emigrant-
registret i Karlstad
- 1976/77:102 av herr *Nygren m. fl.* om inrättande av en musikhögskola
i Norrland
- 1976/77:103 av herr *Werner m. fl.* om avskaffande av graderade betyg
inom skolväsendet, m. m.
- 1976/77:104 av herr *Ångström* om förläggning till Umeå universitet av
en avdelning för högskoleutbildning av journalister
- 1976/77:105 av fru *Fredrikson* och fru *Frænkel* om bibehållande av Pater
Noster-fyren som kulturminnesmärke
- 1976/77:106 av herr *Hjorth* om obligatoriskt varselljus för bilar
- 1976/77:107 av herr *Hjorth m. fl.* om upprustning av vägen Österbybruk
-Forsmark
- 1976/77:108 av herr *Jadestig* om översyn av charterbolagens verksamhet
- 1976/77:109 av herr *Olsson* i Edane *m. fl.* om SJ:s pensionärsbiljetter
- 1976/77:110 av herr *Persson* i Karlstad om vägskyltning beträffande kom-
mungränser
- 1976/77:111 av herr *Persson* i Karlstad *m. fl.* om ombyggnad av NKIJ-
banan mellan Karlstad och Hagfors
- 1976/77:112 av herrar *Sellgren* och *Rejdnell* om tillverkningen av SJ:s
motorvagnar
- 1976/77:113 av herr *Torwald* och fru *Johnsson* om ändrade körkortsregler
rörande tunga fordon
- 1976/77:114 av herr *Wååg m. fl.* om klassificering av flygplatserna i Bor-
länge, Växjö och Kristianstad som primärflygplats
- 1976/77:115 av herr *Wååg m. fl.* om översyn av bestämmelserna om väg-
fordons funktion och livslängd
- 1976/77:116 av herr *Wååg m. fl.* om översyn av bestämmelserna om till-
verkning av mopeder
- 1976/77:117 av herr *Ångström* och fru *Winther* om förbättrad postservice
i glesbygder
- 1976/77:118 av herrar *Andersson* i Örebro och *Petersson* i Röstånga om
normer för buller från motorfordon
- 1976/77:119 av herr *Lindberg m. fl.* om en utredning rörande viltvården
- 1976/77:120 av herr *Nilsson* i Agnäs om säljakten i Norge
- 1976/77:121 av herr *Persson* i Karlstad *m. fl.* om ändrad reglering av vat-
tenavrinningen ur Vätern
- 1976/77:122 av herrar *Andersson* i Örebro och *Petersson* i Röstånga om
viss översyn av resegarantilagen

- 1976/77:123 av herr *Gillström* om ökade möjligheter för skolor att anordna lotterier
- 1976/77:124 av herr *Hjorth m. fl.* om alternativ sysselsättning vid en eventuell avveckling av kärnkraften, m. m.
- 1976/77:125 av herr *Nyquist m. fl.* om sågverkens råvaruförsörjning
- 1976/77:126 av herr *Nyquist m. fl.* om bidrag ur Norrlandsfonden till näringslivet i Malungs och Älvdalens kommuner
- 1976/77:127 av herr *Petersson* i Röstånga om begränsning av tillståndsgivningen för automatspel
- 1976/77:128 av herr *Werner m. fl.* om minimiarbetstid för deltidsanställda, m. m.
- 1976/77:129 av fru *Landberg m. fl.* om ändring av reglerna för beräkning av låneunderlag rörande servicehus för äldre och handikappade
- 1976/77:130 av herr *Nilsson* i Agnäs om ändring av bestämmelserna om byggnadslov rörande enfamiljshus

§ 6 Anmälan av interpellationer

Anmäldes och bordlades följande interpellationer som ingivits till kammarkansliet

den 12 januari

1976/77:72 av herr *Jonasson* (c) till herr socialministern om delpension för skogsarbetare:

Den hastiga omvandlingen i produktionslivet har i många fall ställt den äldre arbetskraften i besvärliga situationer. För många äldre med tunga arbeten har delpensionen blivit en viktig reform som gett dem möjlighet att trappa ned arbetsinsatsen till en nivå som de klarar.

I praktiken har det dock visat sig att tillämpningsföreskrifterna utformats så att svårigheter uppstått för vissa grupper. En sådan grupp som drabbas är skogsarbetarna.

I tillämpningsföreskrifterna står att för att delpensionsgrundande deltidarbete skall föreligga fordras i princip att arbetet anordnas så att arbetstagararen utför något sådant arbete åtminstone varannan månad. Undantag från denna regel får medges när det motiveras av särskilda arbetsförhållanden i det enskilda fallet.

Det har nu visat sig att ett flertal skogsarbetare som önskat ta ut delpension och då arbeta endast under vår, sommar och höst har fått avslag på sina pensionsansökningar. I dessa fall synes inte hänsyn ha tagits till möjligheten att göra undantag från huvudregeln när de särskilda förhållandena så kräver.

Den äldre arbetskraften inom skogsbruket skulle vara betjänt av en smidigare anpassning bl. a. till väderleksförhållandena. För denna ka-

tegori arbetare är inte situationen densamma som för inomhusarbetare. För människor med de handikapp, orsakade av hårt arbete, som de flesta skogsarbetare dras med, är det inte lätt att arbeta ute under den kalla årstiden. De borde få göra sin arbetsinsats under vår, sommar och höst. Det skulle bespara dem mycket lidande och kapa bort de största olägenheterna.

Det skulle med andra ord bli en mer human och bättre arbetsmiljö. Sett ur produktions- och företagssynpunkt skulle det också vara fördelaktigt. Det arbete dessa människor är mest lämpade för är skogsvårdsarbete (skogsplantering, frösådd, röjnings- och gallringsarbeten). Detta måste utföras under vår, sommar och tidig höst.

Vi är nu mitt i vintersäsongen, och många skogsarbetare är i behov av snabba besked om de kan påräkna delpension på de villkor som angetts.

Med hänvisning till det anförda ber jag att till herr socialministern få ställa följande fråga:

Är socialministern beredd att snabbt vidta åtgärder för att ansökningar om delpension från skogsarbetare som önskar arbeta vår, sommar och höst skall kunna beviljas?

1976/77:73 av herr Nilsson i Agnäs (m) till herr industriministern om sysselsättningsfrämjande åtgärder i Robertsfors kommun:

En av de kommuner som har den ogynnsammaste åldersfördelningen är Robertsfors i Västerbotten. Anledningen är den stora utflyttningen av unga människor under framför allt 1950- och 1960-talen som föranledde att näringslivet undergick en stark förändring och bygdens gamla basnäringar miste en del av sin betydelse, under det att industri och annan företagsamhet kom att lokaliseras till andra orter.

Inom den del av kommunen som utgörs av Nysätra socken är problemen stora. I dess centralort Ånäset har ett mejeri kunnat erbjuda rätt många arbetstillfällen. Bygden präglas av ett förhållandevis starkt jordbruk, och mejeriets verksamhet har varit ganska omfattande. På grund av rationalisering kommer emellertid mejeriet att nedläggas senast i mars nästa år. Det innebär att ca 25 personer friställs och att framtida sysselsättning i denna bransch på orten är utesluten. Detta är en mycket kännbar förlust, som ytterligare försvårar kommunens läge.

Det vore synnerligen värdefullt om statsmakterna nu kunde vidta några åtgärder i syfte att främja sysselsättningen i Ånäset och Nysätra. Under hela den period som statlig lokaliseringsverksamhet bedrivits har trakten i fråga icke erhållit något bidrag som främjat sysselsättning och näringsliv. Under det år som återstår tills mejeriet i Ånäset upphör med driften bör åtgärder vidtas för att ersätta de arbetstillfällen på orten som därmed försvinner. Det stöd som regeringen enligt regeringsförklaringen vill ge kommuner med speciellt stora problem bör därför komma i fråga vad beträffar Robertsfors kommun och Nysätraområdet i synnerhet.

Med anledning av vad som anförts vill jag till herr industriministern ställa följande fråga:

Avser regeringen att föreslå åtgärder för att förbättra sysselsättningsläget i Robertsfors kommun och för att kompensera det bortfall av arbetstillfällen som kommer att ske i Ånäset?

§ 7 Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 12 januari

1976/77:178 av fru *Johansson* i Tidaholm (s) till fru statsrådet Mogård om arbetslagsfortbildningen med anledning av SIA-reformen:

Våren 1976 beslutade riksdagen att SIA-reformen skulle inledas med en arbetslagsfortbildning, där bl. a. representanter för alla i skolan arbetande personalgrupper skulle vara företrädare. Den 21 december 1976 beslutade regeringen att denna fortbildning nu får starta utan deltagande av bl. a. LO-grupperna bland skolpersonalen.

Av vilka skäl har regeringen beslutat överge vårens riksdagsbeslut angående arbetslagsfortbildningen?

1976/77:179 av herr *Svensson* i Malmö (vpk) till herr jordbruksministern om åtgärder för att rädda sjön Åsnen från förstörelse:

Sjön Åsnen har sedan länge hotats av förstörelse. Detta hot har sedan i höstas kraftigt ökat. Snabba åtgärder är nu nödvändiga. Varken den utlovade omprövningen av vattendomen eller den märkliga åtgärden att inkoppla Ångermanälvens regleringsförening i frågan anses stå i överensstämmelse med situationens krav.

Med anledning härav vill jag ställa följande fråga till herr jordbruksministern:

Vilka åtgärder avser statsrådet vidta för att rädda sjön Åsnen från den hotande katastrofen?

den 13 januari

1976/77:180 av herr *Sellgren* (fp) till herr handelsministern om tidpunkten för förslag till riksdagen beträffande reklam för alkohol och tobak:

Tobaks- och alkoholutredningen avgav sitt betänkande Reklamen för alkohol och tobak under föregående år.

Med hänvisning härtill vill jag fråga herr handelsministern:

När avser statsrådet förelägga riksdagen proposition i ärendet?

1976/77:181 av fru *Fredgardh* (c) till herr kommunikationsministern om underlättande av bebyggelse i glesbygder och mindre tätorter:

Ett väl fungerande vägnät är en förutsättning för ett uppfyllande av regionalpolitiska strävanden och ett genomförande av decentraliserad bebyggelse. De alltför knappa väganlagen har emellertid medfört att pågående omorganisationer inom vägverket får icke önskvärda verkningar för såväl kommuner som enskilda. En planerad bantning av vägområden inom Malmöhus län har ställt vägstationen i Tullstorp, Trelleborgs kommun, i riskzonen med hot om nedläggning fr. o. m. den 1 januari 1978.

Stationen svarar för väghållningen av 35 vägmil, i vilka bl. a. innefattas förbindelserna till Trelleborg från Smyghamn, en utvecklingsort inom Trelleborgs kommun, där bebyggelse f. n. sker i syfte att avlasta trycket på den högvärdiga jordbruksjord som omger centralorten. Försämringsväghållningen kommer områdets betydelse som inflyttningsort att avsevärt minska.

Jag vill till herr kommunikationsministern ställa följande frågor:

Har statsrådet närmare övervägt de icke önskvärda konsekvenser för en aktiv regionalpolitik som pågående omorganisationer inom vägverket får?

Vad avser statsrådet att i detta sammanhang göra för att främja regeringsförklaringens uttalande att bebyggelse i glesbygder och i mindre tätorter skall underlättas?

1976/77:182 av herr *Nyquist* (s) till herr industriministern om åtgärder mot produktionsminskning i Grängesbergs gruvor:

Hur ser statsrådet på en ifrågasatt produktionsminskning i Grängesbergs gruvor, och är ni beredd att vidta åtgärder för att produktionen skall kunna upprätthållas i minst nuvarande omfattning?

1976/77:183 av herr *Romanus* (fp) till herr kommunikationsministern om en spårbunden förbindelse Stockholm–Arlanda:

Vill herr kommunikationsministern medverka till att frågan om en snabb spårbunden förbindelse till Arlanda blir allsidigt belyst inför beslutet om utflytningen av all Linjeflygs trafik till Arlanda?

1976/77:184 av herr *Wijkman* (m) till fru utrikesministern om möjligheterna att förebygga internationella terroristdåd, m. m.:

Den franska regeringens frisläppande av terroristledaren Daoud har vållat bestörtning runt om i världen. Daoud anses ha varit inblandad i ett flertal terroristaktioner under 1970-talet, bl. a. massakern i den israeliska idrottsförläggningen i München 1972. Att helt sonika frisläppa en person med så graverande brottsregister är oförklarligt. Det utgör ex-

Nr 53

Torsdagen den
13 januari 1977

*Meddelande om
frågor*

empel på en undfallenhet gentemot arabstaterna och oljan som gränsar till ren feighet. Frankrikes handlande innebär därutöver ett bakslag för strävandena att uppnå ett gemensamt fast internationellt agerande gentemot terroristdåd av detta slag.

Vilken är den svenska regeringens reaktion på frisläppandet av Daoud, och vilken inverkan tror utrikesministern att Frankrikes agerande kommer att ha på möjligheterna att förebygga internationella terroristdåd?

1976/77:185 av herr *Lidgard* (m) till fru utrikesministern om utrustning för radio- och TV-sändningar från Europarådets byggnad i Strasbourg:

Är utrikesministern villig att för vårt lands räkning medverka till att den nya Europarådsbyggnaden i Strasbourg förses med tillfredsställande utrustning för radio- och TV-sändningar?

1976/77:186 av herr *Palme* (s) till herr statsministern om användningen av kärnkraft efter år 1985:

I december månad frågade Ingvar Carlsson statsminister Fälldin om han står fast vid sitt besked från valrörelsen om att Sverige inte skall använda någon kärnkraft efter år 1985.

Då statsministern inte själv besvarade frågan och då hans ombud endast lämnade undvikande besked meddelade Ingvar Carlsson att den socialdemokratiska riksdagsgruppens ordförande skulle upprepa frågan till statsministern efter nyår.

Med anledning härav frågar jag herr statsministern Fälldin:

Står statsministern fast vid sitt besked att Sverige inte skall använda någon kärnkraft efter år 1985?

1976/77:187 av herr *Gahrton* (fp) till fru utrikesministern om villkoren för borgerlig vigsel vid svensk utlandsrepresentation:

Enligt pressuppgifter har Sveriges ambassad i Tel Aviv vägrat meddela borgerlig vigsel för en kvinnlig svensk medborgare och en fängslad palestiniern med hänvisning till den svenska kvinnans judiska börd. Enligt uppgift föreligger, som det uttrycks, ett hemligt avtal mellan den svenska ambassaden i Tel Aviv och de israeliska myndigheterna om att ambassaden icke skall meddela borgerlig vigsel till svenska medborgare av judisk börd med personer med annan religiös åskådning. Orsaken skulle vara att israelisk lag förbjuder äktenskap mellan personer med olika religiös åskådning. Konsekvensen i det aktuella fallet blev att den svenska kvinnan tvingades övergå till islam för att kunna ingå det äktenskap hon önskade.

Mot denna bakgrund vill jag fråga fru utrikesministern:

Anser fru utrikesministern det vara förenligt med svensk syn på re-

ligionsfrihet att svensk representation utomlands vägrar borgerlig vigsel för personer enbart på grund av deras olika religiösa åskådning?

Nr 53

Torsdagen den
13 januari 1977

1976/77:188 av herr *Gahrton* (fp) till herr socialministern om utbyggnaden av barnomsorgen:

*Meddelande om
frågor*

I vida kretsar råder nu oro för att den beslutade kvantitativa utbyggnaden av barnomsorgen skall gå ut över kvaliteten. I regeringsförklaringen finns i det sammanhanget en mening där det heter: "Normer fastställs för personaltäthet och gruppstorlek inom förskolan." Men i budgetpropositionens bil. 8 Socialdepartementet återfinns denna utfästelse endast i vagare form. Det heter där att frågan om personaltäthet och gruppstorlek inom förskolan kommer att "prövas närmare i samarbete med kommuner och personalorganisationer".

Mot den bakgrunden vill jag fråga herr socialministern:

På vilket sätt avser socialministern garantera att barnomsorgen tillförsäkras en hög och över hela landet likvärdig kvalitet?

1976/77:189 av herr *Östrand* (s) till herr industriministern om säkerställande av driften vid mälteriet i Söderhamn:

För att tillgodose det stigande behovet av malt till bryggerierna efter det att mellanölet infördes byggdes 1972 ett mälteri i Söderhamn. Lokaliseringsstöd utgick med 11 858 000 kr. På grund av väntad kraftig nedgång i maltförbrukningen vid mellanölets avskaffande riskerar man svåra strukturproblem i branschen, om Pripps bryggerier fullföljer sina planer på ett nytt mälteri.

Med hänvisning härtill vill jag ställa följande fråga till herr industriministern:

Är statsrådet beredd att medverka till att driften vid mälteriet i Söderhamn av samhällsekonomiska och sysselsättningspolitiska skäl säkerställs?

1976/77:190 av herr *Andersson* i Gamleby (s) till herr kommunikationsministern om postområdesindelningen i Kalmar län:

Postverkets organisationsutredning har i två delrapporter skisserat resp. lagt fram förslag till en indelning av landet i postområden. I den första delrapporten föreslogs att Västerviks, Vimmerby, Hultsfreds, Högsby och Oskarshamns kommuner skulle bilda ett postområde med områdesförvaltningen förlagd till Västervik. Efter remissbehandling redovisades ett förslag till postområdesindelning som innebar att Västerviks och Vimmerby kommuner skulle hänföras till Linköpings postområde med områdesförvaltningen förlagd till Linköping. Postverkets styrelse fastställde postområdesindelningen genom beslut den 12 november 1975. Dock be-

Nr 53

Torsdagen den
13 januari 1977

*Meddelande om
frågor*

slutades att frågan om Västerviks och Vimmerby områdestillhörighet skulle ytterligare prövas.

Företrädare för Kalmar län har i olika sammanhang till postverket fört fram sin bestämda uppfattning att länet ej bör delas vid indelningen i postområden. Dock har postverkets utredning lämnat dessa erinringar obeaktade och kommit fram till att de båda kommunerna skall tillföras Linköpings postområde. Enligt min uppfattning strider detta mot statsmakternas fastlagda princip att inga statsadministrativa gränser skall skära gällande länsgränser.

Är statsrådet beredd att pröva frågan om postområdesindelningen i Kalmar län, med beaktande av principen att inga statsadministrativa gränser skall skära gällande länsgränser?

§ 8 Kammarern åtskildes kl. 14.02.

In fidem

BERTIL BJÖRNSSON

/Solveig Gemert